ԹՎԱԿԱՆ — ՏԱՐԻ — ԹՎ. — 1094 — ՇԱԲԱԹ — 29 — ՄԱՅԻՍ — 1874

ԳԱՆՁՄԱՆԿ

Ջարիկանոցին կ. Պոլսոյ համար 180 գր.
» Գաւառաց » 40 ֆր.
Ալեքսանդրիոյ կ. Պոլսոյ » 90 գր.
» Գաւառաց » 5 ֆր.
Թերթատուփը թիւրքի դրամ 30 փարա
Գրանցեալ առաջ մէկ անգամի համար 3 գրուշ, երկու անգամի համար 2 գրուշ, աւելի անգամներու համար գրաւ ուզողներուն կը լայտնի

ԱՐԱՔԱՆ

ԼՐԱԳԻՐ

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԱՋԳԱՅԻՆ ԲԱՆԱՍԻՐԱԿԱՆ ԵՒ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ

ԱՌՕՏԱՆԴԵՆԱՊՕԼԻՍ 29 ՄԱՅԻՍ

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

Շարունակ հոսած նիւթական լը-բաղրոյց ամենաուշ էջերը փարիզի առանց միջոցին գործուած աւերմանց եւ կոտորածոց մանրամասն պատմութիւններովը լցուած են, որք սակաւ մ՝ եւ միւսոց ամայն ապշութիւն կարդալն ընելու լցոցած։

Արդի ժամանակաց պատմութեան մէջ չկայ բնաւ օրինակ մ՝ այսպիսի սաւերման։ Հին ժամանակաց մէջ Բաբելոնի աւերումն, միջին դարուց մէջ ալ Հռոմի եւ կ. Պոլսոյ առումն ու այրու�ցումներու թիւնը կրնան թերեւս օրինակ մ՝ բնծայել փարիզի մէջ մայիս 24ին, 25ին եւ 26ին կատարուած չարչարանքներուն։

Ամենայնի ջարդ մ՝ եղած է այս երեք աւուրց մէջ, որ փարիզի փաղանգները դիակներով ծածկուեցան։ Ապստամբները, իրենց բռնած բոլոր դիրքերէն ու մարտնչելիներէն հալածուելէ եւեր՝ յաւտանգաւոր կատաղութեամբ ահռելի պիէժիզրոյ թնդանոթներէն ձեւնասակեցին՝ ամեն կողմ՝ օրիւն ու կրակ սփռելով եւ աշխարհս, ամենէն գեղեցիկ քաղաքն աւերակ դարձնելով, ինչպէս որ կամենան ապառնոյել էին։ Մոսկուայի հրդեհն համեմատաբար նոյնիսկ կը թուի փարիզի հրդեհման քով, վասն զի Մոսկուայի շէնքերը գրեթէ անշունչ իրեղէն կը համարուէին փարիզի շէնքերուն քով, մանաւանդ Թիւլլրիի, Լուվրի-Ռուսյոլի, եւ Լիւքսամբուրգի պալատները բոլոր Եւրոպայի մէջ ամենչնչոյ հրաշակերտներ էին։

Այս տարիճան վայրագ բարբարոսութիւն մ՝ Եւրոպայի ամենէն քաղաքակրթեալ երկրին մէջ առաջ ու հաւատալի կը թուի։ Վանուցի սիւնին կործանումը թերեւս կարենար արդարացուցանել պատրուակ մը դանել երբեւ նաբոլէոնեան միլիտարիզմ։ բայց Լուվրի, Օթէլ ըստ Վիլ եւ Լիւքսամբուրգի աւերումն յանխնայ գատապարտելի սեւ, անիրաւեր են։

Անգլիական լրագրներէն սմանք այս նպակոյն ապիրատութեանց պատասխանատուութիւնը մասամբ մ՝ ալ Վերսայի կառավարութեան եւ անոր զօրավարաց վրայ կը ձգեն։ Վասն զի կրնան, Վերսայի զօրքերը փարիզի առած ժամանակ անխնայ չարչարուած են ապստամբաց, եւ զանոնք յուսահատութեան մղելով այս վայրենութիւններն ընել տուած են անոնց։

Լաւ մեր կարծեաց, եղածներուն ամենն ալ խիստ դժուարութիւն են եւ պատասխանատուութիւնը ոչ այս կամ այն մասին վրայ մեղմ կիյնայ, այլ բովանդակ Գաղղիական ազգին, որ Ամբիկէի, Հարաւայն Ամերիկայի, Ճորտնդի եւ Ալճերիայի մէջ բարբարոսներ դարձելու դրդած ժամանակ՝ աւելի ապարդիւն իրենն իր ծայրը կը տանէր։

Ասիկա ապացոյց մ՝է թէ Գաղղիոյ մէջ բարոյական կիրքերը դեռ պէտք եղածին չափ բնագնացած եւ ընկերաթեան խարերն իջած չէ։

Վերջալոյսն մայիս 29 թուականն հեռեւալը կը դրնեն։

« Վերջապէս լմնցաւ։ Ապստամբութիւնն իր վերջին ապաստաւանն, ուր մէջ բանարարաւելով ամեն ուժ յարձակեցաւ։ Երկու ամիս սիրեց եւ ութ օր ալ կռուեցաւ. Փարիզի մէջ։

« Հնարելիս է որ պատանդները զոհուեցան, բայց վերջին պահուն կրնան թէ ապստամբները՝ կամ՝ փորանեցան մինչեւ ան տեղն, կամ իրենց մէջ մէկ քանիին հետ փախանակելու յուսով ապրանցին։

Զարմանալի օրը մեր աչքաց առաջեցաւ տասն պատանդները Մոնմարթրի բանտէն Ռոքէթի բանտը փոխադրեցան եւ այն վայրկենէն անոնց ազատութեան յոյս չկար։

« Պատանդներուն կէսը Ռոքէթի փոսին մէջ հրացանի բռնաւեցան, մէկ կէսն ալ ուրբաթ օրը Բէր—Լաշէզի գերեզմանոցին մէջ։

Այս կոտորածին վրայ ճիշդ տեղեկութիւններ տնենք՝ որք ուտ կը հասնին փարիզի Արքեպիսկոպոսին ապանման վերաբերեալ ստոյգ պարագաները։ Օրինակի համար լուր կայ հաս եւ կրկին ալ կը տարածէ այս լուրը թէ Արքեպիսկոպոսն եւ ուրիշ քահանաները մերկացուցել եւ մարմնապատներուն հետ կապելով հրացանի բռնել են։ Այս լուրն սաստիկ չէ։ մանաւանդ Յեսուիտները Յէն—Լաղուզի բանտն էին եւ Ռոքէթի տարուած չեն։ Արքեպիսկոպոսը իր մեծ փոխանորդ Սիսրա աբրատ, ծերակուտի անդամ Պ. Պոնժան հոգեւորական, Հ. Տիւ քուարէ, Հ. Փլերի, եւ Հ. Ալար քահանայները եւ Պ. Վիէքէր սեղանաւորը որ Մէք քրիկոսի գործին մէջ հաշակաւոր եղած է՝ ի միասին հրացանի բռնուած են Ռոքէթի փոսին մէջ՝ ուրիշ փոքրաւորի չափ անձանց հետ՝ որոց անուանները գեւ ծանօթ չեն։ Արքեպիսկոպոսն եօթն գնուակով դատուած է, եւ երբոյր գնուակէն գեւ ինկած չէր։

Տրկէրի ուրբան տրբոմի օրը Բէր—Լաշէզի գերեզմանոցին մէջ հրացանի բռնաւեցան մէկ քանի հոգի։

« Ի՞նչ խուսի մը բանտարկեալք, ոչ որք պատանդ չէին, բայց եւ ոչնչեւ բռնաւեալքս առանձնաւած էին։ կրցան ազատիլ Ամանց մէջ է կրսեն Հ. Գաղէն ճիզուիթը։ Ամանք Ռոքէթի մէջ փակուած՝ հրացանի բռնաւելու կ՝սպասէին։ Մէ՛ն՝ նին բոզմ՝ թիւ տարիկա ուխեան դիներ, քաղաքապետ մ՝ դիներ եւ քահանայներ կային։ խո հրացան բռնուին սրանին գուռ դերսէն ամբացնել ու ինքզինքնին պաշտպանել խրենց դէմ՝ շատ հաւատարիմ. չունենալով կրցին դիմանալ։ վասն զի վէրսայի զօրքերը բանտէն 209 մ՝ թիւ հեռուն ինկելով, ապստամբներէն շատերն անոնց հետ կռուելու հարկադրեալ էին։ Ամենք ալ փոխան։ Այս կերպիս բանտարկեալները կրցան ազատիլ։

« Շատ հանկ ձիրքաւորներ կռուեցան հոս, որոց մէջ զրաւականներ ալ կան զրեսանան մէջն կարմիր երեսը դարձած։ Ճարտարեան վարձատրը խիստ ցաւալի է անանկ։ Թշնամանաբ հարուած, թաւք կարձակեն անանց վերայ։

« Եւ սակայն ժողովուրդը պէտք է նկատել թէ բռնաւեալ մեղադրեալ եւ կանանց մէջ շատ ալ անմեղներ կան, որոնք հեռու ապստամբի մը փոխան ապստամբած կամ մէջէն հրաշալեն արձակուած տանները մէջ գտնուող բոլոր բնակիչներն անխտրաբար կը բռնեն կը տարեն։ Շատերը վէրսայլ չհասած կարձակուին, շատեր ալ հոս հասնելուն պէս կարձակուին՝ կամ՝ անմեղ թիւնին յոյսով տեսնելու կամ ուզելով երեսփոխանաց դիմաւոր գործն այս է։ Սակայն երբ կարդ մարդ մի կան ոչ թող չեն տրուիր, գինուորները, ոստիկանները ոտքերնին պատահան գինուորաց ատանելն եւ խմբագիրները։ Ասոնց համար պաշտպանութիւն բնաւ չկայ։ »

Մայիս 30 թուականի ալ հետեւեալը գրուած է վէրսայլէն։

« Հասարակական գինուորներն սաստիկ ոգեւ կռուեցան, եւ Բէր-Լաշէզի դերեզմանոցը սասկոյն նախճիրներու թատեր մ՝ եղաւ։ Ամենքը ալ զարմացանք մեկէն՝ ի մէկ առանց ոչնչի քաղաքի թիւնը ընելով, վասն զի Բրոսիայոյ գէմ կռուելու համար այսչափ հոսանք ցոյց չէին տուած։ Եր թարհնանք որ ապստամբութիւնը՝ փարիզի դրեթէ բոլոր թաղերուն մէջ յարձակելէ եւեր՝ զէնքը վար պիտի դնէր եւ անձնատուր լինէր։ Մ՝ էին ուրեմն այս մարդիկը՝ որ թիւրիի եւ Օթէլ որ վիլի առջեւ կռուելէ եւեր։ Պէլ-վիլի մէջ կամրաստանին եւ վերջին յուսահատ ճիգ մը կը փորձէին։ Երբէկ հատ՝ յաւեցաւ։ Ապստամբութեան վերջին մեռաղներն այն կամաւոր զրաքանչներէն բաղկացեալ լինելով՝ ապրատարուելուն հետ մեռցած էին։ Եւ որոմնեան, բան գինուորական ապրանց հրացանի պիտի բռնաւէին, կը մեռար պատանէշի վրայ կռուելով կամ՝ հրացանի բռնուելով մեռնելու մէջ ընտրութիւն մ՝ ընել։ ուստի մինչեւ ցմեռն չանչ կռուին ընտրեց։ Այս դատարանքներէն հարցերի չափը դերի բռնուելով երէկ հոս բերուեցան՝ մարդիկներն մէջը դատ դարձած՝ ըստ գինուորական ատրութեան։

« Հասարակական գինուորներուն ամենն ալ վէրսայլի մէջ փակուած էին։ Ամենն ալ հաւատան թէ վէրսայլցոց սիրտը շատ ապահով չէ։ վասն զի եւ բեկ ապատամբ թեան եւ փոխատարի փորձ մ՝ բրած են բանտարկեալները։ որոնցմէ երեքն հրացանի բռնուած եւ շատերն ալ վիրաւորուած են։ Զրոյց կայ թէ 80ի չափը կրցած են փախչիլ։ եւ ատրկանութիւնն ալ հատնուն մեռած է։

« Պ. Թիէր երէկ փարիզ դնաց եւ հանրան վրայ ամենայիրմ՝ ընդունելութիւն դատ ժողովրդէն։ Մանաւանդ կանայք իր կառքն վրայ էր վազէին, եւ ամէն մարդիկ ալ դինքը կաղջունէին։ Գեղարուեստից վերատեսչն ալ հետն էր Լուվրն եւ ազգային գրատունն այլ տեսար բուիթեն մը տեսած են անանց վրայ։

Նեմանապէս կը ծանուցանեն թէ փարիզի ջրանկիներէն շատեր տեսնուած են, որ հրդեհները ծաւալելու աշխատած են՝ ջրոյ տեղ բէթրոլ եւ որձակելով կրակին մէջ իրենց ջրմուղներուն միջոցաւ։

Վերջապէս, թէ եւ ապստամբութիւնը զարգուած է, մարքերը հանդարտած չեն փարիզի մէջ, եւ այս պատճառաւ է որ ազդոյն ժողովն եւ կառավարութիւնն պաշտօնեայք փարիզնասելու դեռ չեն համարձակիր։

Վէրսայլէն կը գրեն թէ ժողովին երբնակն յանձնաժողովն որոշած է 500000 ֆրանք տարեկան թշուակ առաջարկել դարձեալ հարկաւոր, որոյ բնակարանի ծախքն ալ հատուցուելուն դանձէն պիտի հոգացուի։ խակ կառավարութեան պաշտօնէից համար տարեկան 60000 ֆրանք թշուակ որոշած է։ ապանց գի-

ԳԱՆՁՄԱՆԿ

Գրուած դարձած լրագրաց համար նախքան խմբագրութեան վրայ է։

Լրագրոյս վերաբերեալ նամակ կամ որ եւ իցէ գրութիւն խմբագիր—Յանրէնին պիտի ուղղուի։ Կ. Պոլսոյ Զինվիլի խան, Պատիսի գրատնեակը։

Ձեռագրաց ծախքը չվճարուած դատակ չընդունուիր։

անհանգիստ ներքին դրութեան պատճառներուն մասին։

ՀԵՌԱԳՐԱՎԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

Վիեննա 7 յունիս։

Խորհրդարանին մէջ կառավարութեան ներկայացուցիչ Երուշալայմ հոչակեցին որ ինքը Բիւնտարատ-թիւն մեծամասնութիւն ունենալով հաչտ է 77 ձայնով ընտրուելու։ Սակայն թոյլ վերաբերութիւն պարտադրեցի խոսք ուզելով յորդորեց ներկայացուցիչները որ պիտի ներեն Նիստատեղ պարտականութիւնները կատարելու։

Լէմբերգ 7 յունիս առաւօտ։

Գ. Լիպիչ Տիբաք Պարքային փոխարինեցաւ եւ Գ. Իսրայեան հաչտակցութեան ատենագիր նշանակուեցաւ։

Կը հաստատուի թէ Ցրէանան որբոյսողանց ընտրութիւնն ատենագրելէ եւ գանձապետ Գապրիելէն ատենագրող որէնքը խափանելէ նոսա ազգային ժողովոյ անդամներն պ'ուզեն հրատարակեն։

Դաղ իշ եւ Գեր Տանիոյ մէջ առեւտրականներ յարաբերութիւնները նորէն սկսան։ Մարքոր սահմանագիծը եւ արիանական ներքուստ մէջ բնաւ փոխխութիւն մ'ունեցած չէ։

Գորիցիա 8 յունիս։

Խորհրդարանին ամենամեծ հետաքրքրութիւնն Գիսկանց փոսուիլն համաձայնակ հիւանդութիւն ծագելու երկիւղը բարեբաղդաբար չատացուցեց։

Բեկրեսգարիկ 7 յունիս։

Թուրքիոյ դեսպան Բիւսիէմ պէյը Վիեննայէն զրկուած ապանակոս Սամանիէ պատասխանը կայսեր մատուցանելու կոչուեր Սուլթանի կողմէ սիրալիր խոսքերով։ Սուլթան եւ Թուրքիոյ տարաբարութեանց գերազանց վիճակի մէջ գտնելը հաստատեր եւ երկու վեհապետաց բարեկամական զգացմունքը վերակոչ տիպիս պիտի։

Պէրլին 8 յունիս։

Ռուսիոյ կայսրն եւ Ալեքսիս զարքը հոս հասան։

Լոնդրա 7 յունիս։

Ամերիկայի մէջ բարեպակի հանդէսին միայ մեր ատացած լուրերը չատ գէշ են։ Միսիսիպիի մուտքին հին ալանար բացուելով Նոր Օրլէանի դաչտերը ողողուած։ Ինչպէս տեսնուիլն ուծխանդերեան մէջ բուռոց ատան եւ ուրիշ հազար զարձ ատրք ալիսուա թիւնը գազրեցուցին։ Զանանեան Պանդան բոլորն դլուխ տան չիլին։ չատ ցաւ ատաւ։

Վիեննա 9 յունիս։

Աղգային ժողովին երկուշաբաթ դիսարը խիստ տարուր եղաւ։ Վիճաբանութիւնը Պուլգարիան արքատագոյց ատրարի օրէնքը խափանելու եւ Գրիկանան արքատագոյն ընտրութիւններ վերանորոգելու առնչութեամբ զարձաւ։ Շատ ելեւմտանեներ։

ա. Թիէր Երկար առանարանութիւն մ'բրաւ՝ հանրագիտութիւնը բարեկարգութիւնն ու Գիտութիւնն փարելը հասատատանելու։ Հարկը յարմարելի Դիւրարի ս. է. քը խոսանելու՝ ուսաջարկութիւնը 403 ձայնի դէմ 484 հաւազ չնդունուեցաւ։ Օնալի գաբարին եւ ինատիվ Իշխարն ընտրութիւններն ալ վաւերացան։

Բիէնք 8 յունիս։

Երեսխոռնական խորհրդարանը դարձեցաւ։ Թագուհին իրեն. ոչ ելութիւն խրատական նրդալ առաւ։ Թագաւորն Լեմ կերթայ։

Ռեդրատ 8 յունիս։

Գիլիայի դէմ զինաւորական պատրաստութեանց դադարուելու կ'ատուդ։

Բէլիկ 9 յունիս։

Օսմանեան, Հունդարական եւ Սերվիական երկաթուղեանց բնկերութիւնները միացեր։ Նդատաքիւ յանձնաժողով մը կազմուեցաւ։

Վիեննա 9 յունիս։

Բոլորի երիսիաւ զեանց բաժինք 76։ Պմիս 141.50։

ԿՈՍՏԱՆԴՆՈՊՈԼԻ
ԵՓՓԱՐԸ ՕՌՄԱՏԻՏԷԷ

28 մայիս	ասրբիա իրիկան	53 1
29	չարթի առաւաս	
	լուսանկաս	53 12
	կէսօր	53 14

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Օրատաս խան Ինգլիսէն ալ եւ այլ կողմէ Ցանէնէ եւ Ալեքսիէ պատասանիներ զրկեց Ռուսիոյ ակցան թիւնն ալ եւ ալրդարանաստաց։

Լա Թիւրքի լրագիրը կը ծանուցանէ թէ Օրատաս Սուլթանը անիրաւ հատատաս թիւնն ալ նակ ատաս ժամ՝ զրկանանեաց պատասանիներ ալ ընտրած է իր անձնական ծառայութեան համար։

Ըրուսատէն կը գրեն թէ Մէվլանա Սաֆիզ ատենն պրատատատ. կատարեալ եւ պաշտանատարք Լէքիրլի մոտ Կոգի—Հիսարեան մէջ 120 - 130 բանատարկեալք բանտէն փոխել են։ Բատիկատատ թիւնն անմիջապէս հատնեան էնարքի մեծ մասը բռնած են, մնացեալներն ալ կը փնտուեն։

Իզմիրէն լուր կատան թէ գուատեն կառավարիչ Յատրդ փաշան Գրան հրամանատ Մարմարիցա գնացել է գիտնաշոր մէն ճանապարհ 150000 գշ բաժնելու։

Պուատի Նոյնանէ կառավարիչ Վահեմ Աբի Միղը փաշան սրտ ատատ Պրուսա գնաց իր պաշտանը փոխելու։

Կրատ թէ թէ կրթեալ քաղաքաց եւ ազնատրարդ անձ մ'է Պրուսայի այս նոր կառավարիչը։

Այրդնի վիլայէթին թարգման Տիրան էֆէնտին Մի թէ մոյիդն ատաթճան տրաւեցաւ։

ԱԶԳԱՅԻՆ

Երկկ եկեղեցական ժողովը դատարաց, բայց մեծագոյն մասը չանեղարան հաներ չէրցաւ որոշում մ'բնել եւ մնոյն վիճաբանութեամբ զրաղ ցաւ։

Կը լսենք թէ Ազգ. վարչութեան խնդրանքը Բ. Դրան եկեղեցի կերգի մէջ ճիսիկ որատատ անշան չնդունեցաւ Պատրիարքի խորհրդական Գեր. Սիմէան եպիսկոպոսին եւ թոդատատ ատաղնորդ Գեր. Ճգնաւորեան Յակոբ վարդապետին։

Ազգ. Առնեանոցը թեան՝ տանեգարձի Ցանեն ատթբ Պատրիարքարանն Գեր. փոխանորդ Հարն ատ կիրակի առատատ Պէյ-օղլի Եկեղեցին հանդիսաւոր Ս. Պատարագ պիտի մատուցանէ։

. . . Խորհրդ իր Մասիս պատուական լրագրոյ։

Մայիս 11 թուականաւ Ազգ. վարչութեան հրատարակած պաշտանական յայտարարութենէն տեղեկացած էինք թէ այս տեղ Առնեանոց բարեր ժողովն՝ ը կազմելու պաշտօնով տեսաչ մը պիտի դայ։

Ասա ոչնչ որոշման Բերոյի Քարտէ Սրբ. Աթրատատ վարդապետն ամ ոչ 21 ին ուրբաթ իրիկուն քաղաքս հատաւ։

Մեր յանչարս ուրախ եղած էինք Ազգ. վարչութեան ուս օգուտ ունչ. էնատ թեանն ու Տրբ. Աթրատատ վարդապետին գալատանը վրայ վատն զի օրինաւորապէս եւ բան ատրամաց ս թեանց Ազգ. Առնեանոց բարեթեան մ ը ազգ ոչին ժողովքը պիտի կազմեն, որոնց երկար ժամանակ ի մէր կը բաղձայինք։

Տրբ. Աթրատատ վարդապետին պատ. երեսփոխանական ընդհանուր ժողովոյ մէջ բրած խոսքերէն այնպէս հասկցած էինք որ մշեալ Աբժ. Հայոց իր խոսքերն չարի քրէ եւ ուսկիսատ է նաեւ գործելու մէջ։ բայց կամ մեր հանդիպելէն դարձ ուրիշ գաղանի հրահանգներ ալ ունեցած բլլայ։ Դուս ոչ Ազգ. վարչութեան իր պաշտօնական յայտարարութեանը մէջ Դշանակուած է։ եւ ոչ Աժեն. Աշխատելը կը կանգ ակին մէջ։

Փոխանակ իր պաշտօնն դարձ դնելու, ոչ է Առնեանոց բարեթեան համեմատ ժողովներ կազմելը հաչտութեան եւ խաղաղութեան ամառավ Բարիզ դիմելու եկեղեցական ճնոնաւոր թուական չանեան վարդապետի դերը խաղալ սկսաւ։

Խաղաղութիւնն բաւական գոհելի է, բայց դիտնալու է Նորին Սրբութեան թարգմանութիւնը որ մ ը ազատ դաղ չիճակի մը մէջ չենք։ հաչտութեան իրենց բլլալն ալ դիտնք, բայց դիտնալու է որ մ ը դատը առնելու հետ սրեալ Աբժ. Ամիրայի ամ՝ ձին գէմ չէ։ դայ բան ատար գարձոց եւ ինքնագլուխ գէմ, որ հանրութեան եւ ոչ մեր անձին կը վերաբերի։ ուստի թող անկասկած բլլայ Նորին Սրբութիւնը, որ եթէ խնդրին անձնական վրայ եղած բլլար, մենք անոր չատանց ներած էինք, զատ զի վիհանձնութեան իրենց բլլալն ալ չատ ապէկ գիտէինք։ եւ ասոնց մեր այս բաժին մրկայ են մեր ատրատատանութեանց կէտերը, որոց քիչս խիստը մեր կամքը Ազգ. կեդրոնական փարչութեան յանձնուած ենք ամենայն պրատչութիւնս, զոր դի բան որդարութիւնը երեւան ելլէ եւ խնդրոյ ի հանգիստ թէ մեր բրած ամբ սատանութիւններն իւրաքանչիւրն ենք, եւ այս Շչնարատութիւնն ոգէն երեւան ելած է անգ դրա հրատարեալ սուաշնորդին յատեանի վարչութեան բրած խոսատանութեամբ։

Արդ. կը հաստատենք նախ թէ Աբժ. Ամիրայեան վարդապետ իրին Ազգ. վարչութեան կազմէն ելիալ պաշտանական կարգ մ'ն անձ մը՝ ինչ սեռ թեամբ կատ իրատ ամբ պաշտանական յարաբերութեան կը մնան ոչնոպիսի անձ ունչ հնա. զարս ազգ. վարչութիւնը բարձրագոյն հրամանատ. ազգային գործոց խորհուրդ էլ ալ ատ եւ. պատժած էր, ինչպէս որ կրսէ նաեւ վարչութեան պաշտօնական յայտարարութիւնը։

Արդեօք այս ծանրակշիռ կէտը Սրբ. Ամիրայեան վարդապետի ուշադրութիւնէն վրիպա՞ծ է։

Երկրորդ. ի՞նչ ներքնչութեամբ որդեան գ՝ սահմանի Բարիզ դիմելու Եր. պիսկոպոսի ատոր նեղութեանց եւ անկարդութեանց զէմ իրատ ամբ՝ գանդատ ալ՝ մեր քանանեները, որ անարատաս հաչտութեան համար հանդիսի ատարարդեն։ ինչ. ալ վեց քահանաներ զրկեցան եւ ինչ ինչ քահանայական պաշտաւնէն կը դադրեցնեն, եւ այն քանի մը խաստարդ անձանց պահանջատեանցը իրա ունը կատար։

Մինչ ուրդէ՞ս կը ատատարեր գինք իրեն յանձնատ ատ պաշտանը, եւ թէ ինչ՞ Ցէր Բարեկ ամանեն Հ. Պատրիարքի եւ ուրիշ ատ՝ չատ իրատ ատի բարեքաներ ունէինք եւ խնդրեցինք իսկ որ հանի գատատան ա՛ ընել բայց ի՞նչ բան ապէն։ Ազգ. իմ պաշտանէս գատ բան է։ Զարմանար մինչ Բարիզ դիմելս Եպիսկոպոսի եկեղեցական եւ աշխարհական ատորիներ դարձատ գէմ իրատ եւ ատրատարէս բարդրոշ վեց քահանաներն իրենց պաշտանէն դադրեցնել ատատ պաշտան ունի, եւ Բարիզ գիմելու փոխանակ հանգիստատ, ինչպէս, որ բանեակ եւ բարձրագոյն մեր թիւնեներ իր վրայ ունեցող չքահանայ մը (Տ. Բարսեղ) իր պաշտանէն դադրեցնել ատատ եւ կամ դատատան ընելու պատատ չունի։

Թող ընթերցողք ատոր մեկնութիւնը ատան։

Լրագրաց ինչու՞ իրեն յանձնատ ատ պաշտանը չդարձատրեր՝ բանի մ ի՞ զատ ատրդ ունի ձեր օրինատ որ Ժողովներն ունեցեր։ Ա՞վելատ իրեն, ո՞վ վիճատ ինչ ատ ինչ ատ ինչ

[illegible] ազգ[illegible] [illegible] [illegible] [

Ը. ԵՐՈՒՍԱԼԷՄԻ ԵՎ ՅԱՖԱՅԻ ՇՈԳԵՆԱՒՆԵՐՈՒՆ ԵՐԹԷԼԻԿԻ ԺԱՄԵՐԸ

1871 ՄԱՅԻՍ 31 ԿԻՐԱԿԻ ՕՐԷՆ ՍԿՍԵԱԼ

ՄԻՆՉԵՒ Ի ՆՈՐ ԿԱՐԳԱԴՐՈՒԹԻՒՆ

ԿԻՐԱԿԻ ՕՐԻՆԸ ԲԱՑՈՒՂ ՇԱՒԻՆԱՒՆԵՐԸ

Բ-ԷՐԷՆ ԼԱՆՈՒՆ ՄԻՆՉԵՒՆԵՐԸ

Ժամ. Թիւ շոգեն.

11 Պէօյիւքտէրէէն Թարապիա. Ենիքէօյ Էֆրիէն. Ի. Հիսար. Պէշիգթաշ. Արնաւութքէօյ. Օրթաքէօյ. Պէշիկթաշ.

11 30 Արնաւութքէօյ. Գուրուչէշմէ. Օրթաքէօյ. Պէշիքթաշ. Գալաթիա.

12 Եէնիմահալլէէն Մէզարլըտրան. Պէյիւքտէրէ. Թարապիա. Ենիքէօյ. Սիրէնիա. Էֆրիէն. Ի. Հիսար. Արնաւութքէօյ. Գուրուչէշմէ. Օրթաքէօյ. Պէշիկթաշ.

12 15 Պէյրութ. Բաչապաշնէ. Ի Ֆամ փաչա մահալլէսի. Գանդրճա. Ա. Հիսար. Վանիքէօյ. Զէնկէլքէօյ. Պէյլերպէյ. Դուզկունճուք.

12 30 Վանիքէօյ. Զէնկէլքէօյ. Պէյլերպէյ. Դուզկունճուք. Գալաթաշ.

1 Ի. Ա. Գալաթէն Մէզարլըտրան. Պէօյիւքտէրէ. Թարապիա. Ենիքէօյ. Էֆրիէն. Ի. Հիսար. Պէշիգթաշ. Արնաւութքէօյ. Գուրուչէշմէ. Օրթաքէօյ. Պէշիկթաշ.

2 15 Պէօյիւքտէրէէն. Թարապիա. Պէյրօղլանպահչէ. Գանդրճա. Ա. Հիսար. Գալաթալը. Վանիքէօյ. Զէնկէլքէօյ. Պէյլերպէյ. Դուզկունճուք. Պէշիքթաշ.

2 30 Ենիմահալլէէն Մէզարլըտրան. Պէօյիւքտէրէ. Թարապիա. Ենիքէօյ. Էֆրիէն. Ի Հիսար. Արնաւութքէօյ. Գուրուչէշմէ. Օրթաքէօյ. Պէշիքթաշ.

3 30 Պէօյիւքտէրէէն Թարապիա. Ենիքէօյ. Էֆրիէն. Ի. Հիսար. Արնաւութքէօյ. Գուրուչէշմէ. Օրթաքէօյ. Պէշիքթաշ. Գալաթիա.

3 45 Պէօյիւքտէրէէն Պէյրօղ. Բաչապաշնէ. Ի Ֆամ փաչա մահալլէսի. Լեւանտ. Ա. Հիսար. Գանդրճա. Վանիքէօյ. Զէնկէլքէօյ. Պէյլերպէյ.

4 Պէօյիւքտէրէէն Թարապիա. Ենիքէօյ. Սիրէնիա. Էֆրիէն. Ի. Հիսար. Պէշիգթաշ. Գալաթաշ. Արնաւութքէօյ.

5 15 Ենիհահալլէէն Պէօյիւքտէրէ. Թարապիա. Ենիքէօյ. Էֆրիէն. Հիսար. Արնաւութքէօյ. Գուրուչէշմէ. Օրթաքէօյ. Պէշիքթաշ.

6 Ենիմահալլէէն Պէօյիւքտէրէ. Թարապիա. Պէյրօղ. Ենիքէօյ. Էֆրիէն. Գանդրճա Ի. Հիսար. Գանդրճի. Արնաւութքէօյ. Պէյլերպէյ. Օրթաքէօյ. Դուզկունճուք. Պէշիկթաշ. Իսկիսուար.

7 45 Ենիքէօյէէն Մէզարլարտրան. Պէօյիւքտէրէ. Թարապիա. Ենիքէօյ. Էֆրիէն. Ի Հիսար. Արնաւութքէօյ. Գուրուչէշմէ. Օրթաքէօյ. Պէշիքթաշ.

8 45 Պէօյիւքտէրէէն Պէյրօղ. Բիքիրտի փուչա մահալլէսի. Գանդրճա. Ա. Հիսար. Վանիքէօյ. Զէնկէլքէօյ. Պէյլերպէյի Դուզկունճուքի. Իսկիսուար.

9 Գէօյիւքտէրէէն Թարապիա. Պէյրօղ. Էֆրիէն. Պէրնա խուրքէօյ. Պէյլերպէյ. Օրթաքէ. Պէշիքթաշ. Գալաթաշ.

9 Ենիմահալլէէն Մէ յարպուրնու. Պէօյիւքտէրէ. Թարապիա. Ենիքէօյ. Էֆրիէն. Ի Հիսար. Արնաւութքէօյ. Օրթաքէօյ. Պէշիկթաշ.

11 Պէօյիւքտէրէէն Թարապիա. Արնաւութքէօյ. Օրթաքէօյ. Պէշիքթաշ.

Կամարջէն եկող շոգենաւերը

12 Գալաթաշ. Պէշիկթաշ. Օրթաքէօյ. Գուրուչէշմէ. Արնաւութքէօյ. Ի. Հիսար. Էֆրիէն. Ենիքէօյ. Թարապիա. Պէօյիւքտէրէ. Մէզարլարտրան. Ենիմահալլէ.

1 Պէշիքթաշէն Օրթաքիւղ. Պէյլերպէյ. Արնաւութքէօյ. Պէշիքթաշ. Ի. Հիսար. Էֆրիէն. Ենիքէօյ. Թարապիա. Պէօյիւքտէրէ. Մէզարլարտրան. Ենիմահալլէ.

1 15 Գալաթաշ. Իսկիսուար. Պէշիկթաշ. Գուզկունճուք. Օրթաքէօյ. Պէյլերպէյի. Արնաւութքէօյ. Գանդրճա. Ի. Հիսար.

Գանդրճա. Էֆրիէն. Վանիքէօյ. Զէնկէլքէօյ. Թարապիա. Պէօյիւքտէրէ. Ենիմահալլէ.

2 Պէշիքթաշ. Օրթաքէօյ. Արնաւութքէօյ. Պէյլերբ. Ի. Հիսար. Էֆրիէն. Ենիքէօյ. Թարապիա. Պէօյիւքտէրէ.

2 15 Ի սիրաբար Գուզկունճուք. Պէյլերպէյի. Զէնկէլքէօյ. Վանիքէօյ. Գանդրճա. Հիսար. Գանդրճա. Ի. Ֆամ փաչա մահալլէսի. Բաչապաշնէ. Պէյլերբ. Պէշիքթաշ.

3 Գալաթաշ. Պէշիկթաշ. Օրթաքէօյ. Արնաւութքէօյ. Պէշիքթաշ. Բաչապաշնէ. Պէյլերբ. Ի. Հիսար. Էֆրիէն. Ենիքէօյ. Թարապիա. Պէօյիւքտէրէ. Մէզարլարտրան. Ենիմահալլէ.

4 Պէշիքթաշ. Օրթաքէօյ. Պէյլերպէյ. Արնաւութքէօյ. Ի. Հիսար. Էֆրիէն. Ենիքէօյ. Թարապիա. Պէօյիւքտէրէ. Մէզարլարտրան. Ենիմահալլէ.

3 30 Պէշիքթաշ. Օրթաքէօյ. Գուրուչէշմէ. Արնաւութքէօյ. Հիսար. Էֆրիէն. Ենիքէօյ. Պէշիքթաշ. Թարապիա. Պէօյիւքտէրէ. Մէզարլարտրան. Ենիմահալլէ.

7 30 Պէշիքթաշ. Օրթաքէօյ. Արնաւութքէօյ. Պէյլերբ. Ի. Հիսար. Էֆրիէն. Ենիքէօյ. Թարապիա. Պէօյիւքտէրէ. Մէզարլարտրան. Ենիմահալլէ.

9 Պէշիքթաշ. Օրթաքէօյ. Արնաւութքէօյ. Ի. Հիսար. Էֆրիէն Ենիքէօյ. Թարապիա. Պէօյիւքտէրէ.

9 30 Գուզկունճուք. Պէյլերպէյ. Զէնկէլքէօյ. Վանիքէօյ. Ա. Հիսար. Էֆրիէն. Ենիքէօյ. Թարապիա. Պէօյիւքտէրէ.

10 Գալաթաշ. Պէշիքթաշ. Օրթաքէօյ. Գուրուչէշմէ. Արնաւութքէօյ. Ի. Հիսար. Էֆրիէն. Ենիքէօյ. Թարապիա. Պէօյիւքտէրէ. Մէզարլարտրան. Ենիմահալլէ. Ի. Ա. քավաքինը.

10 30 Պէյլերպէյի. Զէնկէլքէօյ. Վանիքէօյ. Գանդրճի. Հիսար. Գանդրճա. Բիքիրտի Բաչապաշնէ. Պէյքօղ. Պէօյիւքտէրէ.

10 30 Պէշիքթաշ. Պէրպէր. Ի Հիսար. Էֆրիէն. Սիրէնիա. Թարապիա. Պէօյիւքտէրէ. Մէզարլարտրան.

11 Գուզկունճուք. Պէյլերպէյի. Զէնկէլքէօյ. Վանիքէօյ. Ա. Հիսար. Գանդրճա. Բաչապաշնէ. Պէյքօղ.

11 Գալաթաշ. Պէշիկթաշ. Օրթաքէօյ. Գուրուչէշմէ. Արնաւութքէօյ. Ի. Հիսար. Էֆրիէն. Ենիքէօյ. Թարապիա. Պէօյիւքտէրէ.

11 30 Գալաթաշ. Պէշիքթաշ. Օրթաքէօյ. Գուրուչէշմէ. Արնաւութքէօյ.

Իսկիսարէն կամարջ	Կամարջէն Իսկիսար
Ժամ	Ժամ
11 30	11 45
12	12 15
12 30	12 45
1	1 15
1 30	1 45
2	2 15
2 30	2 45
3	3 15
3 30	3 45
4	4 15
4 30	4 45 Պէշիկթաշ հանդիպելով
5	5 30
5 30	8
8 15	8 30 Պէշիկթաշ հանդիպելով
8 30 Պէշիկթաշ հանդիպելով	9 10
9 15	9 40
9 30	10 10
10	10 30
10 40	10 50
11	11 10
11 15	11 30
11 35	11 45
12	12 5

ՆՕՐԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Բուսաւիճակ մայիս 29 շաբաթ իրիկուն ժամը 9 1/2ին՝ ասմոլական շոգենաւերէն դուռ ուրիշ շոգենաւ ժ՝ալ կամուրջէն պիտի եկնէ, եւ Պէ խազ թարապիա եւ Պէօյիւքտէրէ հոնդիպելով Մէզարլարտրան պիտի երթայ։

Մայիս 30 կիրակի օրն ալ ժամը 1 1/2ին աւելի շոգենաւ մը կամուրջէն պիտի եկնէ եւ Պէշիքթաշ դա գնալու Օրթաքիւղ եւ Գուրուչէշմէ հանդիպելով Պէյլոզ պիտի երթայ։ Իրիկուան ալ ժամը 10 1/2ին Պէյլոզէն պիտի ելնէ եւ նոյն տեղերը հանդիպելով կամուրջը պիտի գայ։

Կայսերական դրոշոց համար 20.000 տրէք Բու մէջիի կակուղ ղորնին վերջնական գնահատումիմը պիտի կատարուի յունիս 1 ին ի Ֆորի Շուրա։

27 Մայիս 1871
Ի Գաւառն Պպարապետի

Պէյլոզի Տէպպաղխանէէն համար դնուելիք 6000 հատ մեծ եղի, եւ 15 000 հատ փոքր կոյզ կաշի, ընդամենը 21.000 հատ թաց Եւրոպայի կաշի, եւ 25 000 ոտքած չոր Թիֆլիսի եւ շրջակայքից բերքերէն եղած կաշի, եւ 7000 հատ թաց Բու մէջիի կաշի մայիս 31ին երկու շաբթին օրը գնահատութեան պիտի դրուին Ի Ֆորի Շուրա յիշեալ ապրանքը տալ ուզող վաճառականք պիտք է որ յիշեալ օրը գաւառին Ի Ֆորի Շուրա։

Այս գնահատութեան պայմանները հասկնալ ուզողները կը պարտաւորին յիշեալ օրէն յառաջ գալ եւ տեղեկութիւն առնուլ։

19 մայիս 1871
Ի Գաւառն Պպարապետի.

Այս լրագիրը շաբաթը երեք անգամ կը հրատարակուի, երկշաբթի, հինգշաբթի եւ շաբաթ օրերը։ Բաժանորդագրութիւն տեղերն են Կ. Պոլիս Զմմիրի խանը վերի յարկը թիւ 6 Պասիսի խմբագրատունը։

Իսկ գաւառաց մէջ հեռաւոր հոգաբարձուց անունները։

ԻԶՄԻՐ. Լուսիան աղա Տէտէեան.
ԵՒԿՈՒՄԻԱ. Թորոս աղա ոսկերիչ.
ԱՏԱՒԱՆԱՐ. Մեսրոպ աղա Տ. Գէորգեան.
ՏՐԱՊԻԶՈՆ. Խաչատուր աղա Լիւսեան
ՈԱՄԻՆ. Կարապետ պատուելի Զաքարեան.
ՍԵՐԱՍՏԻԱ. Վարդան էֆէնտի Աբգարեան.
ԵԱԵ. Մ. աղա Խաչիկեան.
ՀԱԼԷՊ. Նիկողայոս աղա Տէր Մարգարեան.
ԵՐԶՆԿԱՑ. Ընդերգասիրաց Թանգարան.

Ուրիշ քաղաքներէ բաժանորդագրուելիք ուղղութիւնը այս տեղերէն մէկուն հետ կրնան իրագործուիլ։

Խմբագիր—Հրատարակիչ
Կ. Ս. ԻՍԿԻԶԻԱՆ

ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ

ԸՆԹԱՑՔ ՓՈԽԱՆԱԿՈՒԹԵԱՆ
29 ՄԱՅԻՍ
(ՕՍՄԱՆԵԱՆ ԼԻՐԱՅԻ ՀԱՏ 100 ՂՈՒՐՈՒՇԷՆ)

Լոնդրա 3 ամիս ղուրուշ	110 1/2—	110 1/2
Մարսիլիա »	23.30—	

ԸՆԹԱՑՔ ԴՐԱՄՈՅ
29 ՄԱՅԻՍ

Անգլ. լիրա	ղուրուշ	107.38
Նաբոլէոն ոսկի	»	87.34
Իտալական ռուբ	»	89 6
Փորթուգալ	»	51.25
Հինգ Ֆրանք	»	—
Հիսպանոյ	»	105.8—105.18
Գլինկա	»	117 1/2

ԿՈՍՏԱՆԴՆՈՒՊՕԼԻՍ 29 ՄԱՅԻՍ

ԱՐՄՏԻՒՐ

Ցորեն կարմիր	Պէսարապիա	33	—34
» »	Ազով	33	—34
» »	Պոլշէք	30	—32
» »	Գուրկոզ	29	—31
» »	Թէքիրտաղ	29	—31
կակուղ	Ազով	36	—38 »
» »	Պէսարապիա	34	—35 »
Կիրքա Թուենա		30	—31 »
Ցորեն կակուղ	Գուրկոզ	27 1/2	—29
»	Վառնա	27 1/2	—29
» »	Պոլշէք	27 1/2	29
Եգիպտացորեն Թուենա		19	—21
»	Անատոլ.	19	—21
Դարի Թուենա		13	—14
»	Անատոլ.		—

ՆԵՐՔԻՆ ԲԵՐՔ
ԽՈՋԱԿ ՁՈՐ

Գուրտա	ղուրուշ	
Անատոլիա	»	
Բոյա	ֆրանք ոչ գին կայ	
Լիմիտէ	»	եւ ոչ գնող
Շական		

ԲԱՄԲԱԿ

			Ղուրուշ
Կէյլէ	հօխա	7 1/2	—
Իզմիր	»	8	—
Վառնա	»	7 1/2	—
Պարսկաստան	»	6 1/2	—
Վրաստան	»	6 1/2	—

ՐՈՒԻՐԴ

Անատոլու լուսապուած	հօխա	13 1/2	
» չլուսապուած	»	67	
Բուլգարիոյ լուսապուած	»	14	
» չլուսապուած	»	7 1/2	
Վրաստան լուսապուած	»		—
» կէս		12	—13
» չլուսապուած	»	21	—22
Ջուրոնա	»	8	—
Էսկի Շէհիր	»	6 1/2	—

ՄԱԶԸ

Պարսկաստան	հօխա	10 1/2	—
Անատոլու	»	9 1/2	
Ճերմակ	»		—

ՃԷՐԻ

Դալաթիի Ա. տեսակ	հօխա	20 1/2	
» Բ. »	»	20	—
Լինիբիս	»	18	—
Փոգաթ	»	»	—
Ակիլիք	»	17	—
Լոզդաս	»	17	—
Ջորում		17	—

ԹԻՆԹԻՐ

Էնկիլիբիս	հօխա	44	—40
Գաստամոնի	»	44	—40
Գելիբոլու	»	44	—40
Զէրքէզ	»	44	—40
Վան	»	22	—

ԱՑԵՒ ՄՈՐԹ

Ռումելիա	9 1/2 10 —	կոր	մէկ	0. Լ.
Եօղիսա	»	»	»	»
Մելիա	»	»	»	»
Լիզրում	»	»	»	»
Գայաէրի	»	»	»	»

ՁԷԹ

Մուսանիա	հօխա	6	—
Այվալը	»	6	—
Սաքիզ	»	8	—
Միտիլի	»	6	—
Պլինա Թոդաթ երկրին մէջ		9 1/2	—10
Սալէպ Պասմամպոյ	հօխա		—
Ալֆան	»	250	—260
Քիլիք	»	20	—26
Լուսամ	»	5	—
Կուսաա Ընաս.	Փիլէ	30	—
» Բուռնիի	»		—
Մեսաքա Գարսկ. Ուչ	»	44	—52

ԱՐՏԱՔԻՆ ԲԵՐՔ

			ղուրուշ
Խոհվլ Բիսկ. տեսակ 100	հօխ.	920	—930
« Բ. »	»	880	—
Եէմէն	»	18	
Շաքար փոչի Անգլ. Վրդ.		245	—248
» » Գապգ.	»		—
» գլուխ Գապգ.	»		—
Ջայ Բոնիթ	հօխան	22	—25
» Ուլքա ծաղիկ	»	50	—70
Անագ դոլոյ	կէնդ.	850	—855
Պղպէղ (պիպէր)	հօխա	9	—
Լեզակ չիլի ու Պէնկալա	»	130	—150
» » Մասրաս	»	140	—160
Ջինք ասխատ 100	հօխա	Ֆր. 14	—
Երկաթի ձողաձեւ		58	—60
» տախտակ		11	—
» բեւեռաց		64	—66
Գարֆիտա		95	—
Բրինձ լտալիոյ 100	Գիլ. Ֆր.	39	
Կարագ եղ Գուսիոյ	Ֆր.	14	—
Չամիսոք	»	24	—27